

AL·LEGACIONS DE L'ASSOCIACIÓ INDEPENDENT D'ADVOCATS I ADVOCADES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA (AIAGEC) A LA CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA AL PROJECTE DE MODIFICACIÓ DEL REGLAMENT DELS SERVEIS JURÍDICS DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.

L'AIAGEC, com a entitat que representa els interessos col·lectius dels professionals que conformen el Cos d'Advocacia de la Generalitat, manifesta el seu ferm compromís amb la millora contínua dels serveis jurídics de l'Administració i la defensa dels principis d'igualtat, mèrit, capacitat i seguretat jurídica.

Reconeixent la importància de la reforma plantejada, l'AIAGEC formula les següents consideracions en un esperit constructiu i de col·laboració amb l'Administració per assegurar que el nou text garanteixi la qualitat del servei públic, la independència tècnica i jurídica del Gabinet Jurídic, així com els drets dels seus integrants.

Els articles relatius al règim d'assistència jurídica a les entitats del sector públic (articles 34-40) i al sistema de selecció del Cos d'Advocacia (articles 41-44) requereixen una reflexió més profunda i participativa per evitar canvis que puguin vulnerar principis legals fonamentals.

Pel que fa al règim d'assistència jurídica a les entitats del sector públic (Arts. 34-40):

L'AIAGEC proposa establir criteris clars d'actuació per assegurar la coherència i l'eficàcia de les decisions jurídiques rellevants dins de la Generalitat i el seu sector públic. Davant la manca d'efectius, personal del cos d'Advocacia, per poder portar a terme l'assessorament jurídic de totes les entitats del sector públic, es proposa l'elaboració d'una estratègia d'actuació que permeti garantir la coherència i l'eficàcia de les decisions jurídiques rellevants dins de la Generalitat i el seu sector públic i sempre amb coordinació amb els criteris del propi Gabinet Jurídic i les Assessories jurídiques a les quals resten adscrites dites entitats.

En aquest sentit es proposa la creació d'un òrgan o mecanisme dins el Gabinet Jurídic que coordini les decisions jurídiques rellevants de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic, vetlli per la coherència i la unitat en les decisions jurídiques i estratègiques; estableixi protocols comuns d'actuació i seguiment jurídic; proporcioni criteris unificats en matèria d'assessorament i defensa jurídica; i aprovi instruccions d'obligat compliment en qüestions transversals o rellevants.

Un exemple d'actuació coordinada de l'Administració de la Generalitat i el seu sector públic en un àmbit específic és el Model de política fiscal corporativa de l'Administració de la Generalitat. Els mecanismes i instruments que s'hi preveuen poden servir per establir les bases del nou model.

De la mateixa manera cal aclarir que s'entén per "serveis jurídics propis". Al respecte la Llei 7/1996 determina que "*L'assessorament en dret i la representació i la defensa jurídiques dels organismes autònoms, de les entitats de dret públic i de les empreses públiques són exercits pels advocats de la Generalitat, llevat que aquests organismes estiguin dotats de serveis jurídics propis, per disposició legal expressa o per decret del Govern*".

En la pràctica, moltes entitats, principalment les subjectes a dret privat, van ser creades amb anterioritat a la normativa del cos i consideren que tenen serveis jurídics propis quan en realitat el que disposen és de personal que configura una assessoria jurídica i encara que no es va determinar així ni per disposició legal expressa ni per decret del

Govern. Això determina que moltes actuacions les duen a terme sense ajustar-se a les previsions del Cos d'Advocacia amb externalitzacions. Tenint en compte que el volum d'assumpes que gestionen a dia d'avui faria impossible la seva assumpció pels membres del cos o les Assessories.

Per això cal delimitar i concretar que s'entén per serveis jurídics propis i quan correspon assumir a Gabinet jurídic els assumpes o es pot autoritzar la seva externalització, diferenciant a més segons la seva naturalesa jurídica.

Pel que fa al model de selecció del Cos d'Advocacia (Arts. 41-44):

En primer lloc, l'AIAGEC vol posar de manifest les mancances del model previst a l'article 43 vigent incorporat pel Decret 106/2024.

La reducció en la complexitat i nombre de proves no garanteix l'acreditació suficient dels coneixements jurídics generals (dret públic i privat), imprescindibles per a l'exercici de les funcions del Cos d'Advocacia. La simplificació afecta la qualitat dels aspirants seleccionats i, per extensió, la defensa jurídica de la Generalitat.

Així mateix, si l'objectiu que es pretenia amb la nova configuració del procés de selecció era simplificar i reduir temporalment el termini del procés de selecció no sembla tampoc garantir-se amb dita nova previsió.

La configuració de la segona prova oral genera un trencament del principi d'igualtat: Les preguntes formulades pel Tribunal no es fan públiques prèviament, i aquestes es van descartant progressivament, deixant menys opcions als aspirants que examinen en últim lloc. A més, té un alt grau de subjectivitat en l'avaluació, atès que la formulació de preguntes generals dificulta garantir l'objectivitat del procés.

D'altra banda, es vulnera el principi d'unitat d'acte a la prova pràctica. El fet de realitzar la redacció del cas pràctic i la seva defensa oral en moments diferents pot permetre l'alteració o millora del contingut amb assessorament extern, la qual cosa atempta contra l'objectivitat del procés. Només es pot garantir que la prova realitzada es manté inalterable si l'aspirant es limita a fer una lectura del que ha escrit, sens perjudici de possibles aclariments que li pugui fer el tribunal.

L'AIAGEC és plenament conscient de la necessitat d'introduir canvis i millores en el model de selecció actual, amb l'objectiu d'adaptar-lo a les exigències de la societat actual i als nous reptes que afronta l'Administració pública. Els canvis són imprescindibles per aconseguir:

- Un procés més àgil i eficient.
- La captació de talent jurídic altament qualificat i alineat amb els valors de servei públic.
- La modernització de les eines i metodologies d'avaluació per assegurar que els aspirants comptin amb les competències tècniques i pràctiques necessàries.

No obstant això, qualsevol modificació ha de partir del respecte i la preservació dels principis fonamentals que han regit el model fins ara vigent, el qual compta amb una llarga tradició d'èxit i s'ha demostrat vàlid i eficaç durant molts anys, de manera similar a d'altres cossos de prestigi i equivalents, com és d'Advocats de l'Estat o qualsevol altre cos de lletrats de Comunitats Autònomes.

El sistema actual ha garantit:

- La qualitat jurídica i l'excel·lència professional dels advocats i advocades de la Generalitat.
- El respecte als principis de mèrit, capacitat, igualtat i objectivitat, essencials en qualsevol procés selectiu per a l'accés a la funció pública.
- Una formació jurídica generalista tant en dret públic com privat, adequada a les funcions complexes i diverses que exerceix el Cos d'Advocacia.

Renunciar de manera abrupta a aquest model suposaria un trencament innecessari amb un sistema que, malgrat les millores que es puguin introduir, ha estat històricament una garantia de qualitat, rigor i imparcialitat.

A més cal tenir en compte que aquest sistema exigent i rigorós en la selecció és garantia també d'imparcialitat dels membres del Cos d'Advocacia en el desenvolupament de les seves tasques i les assumpcions de responsabilitat que els hi correspon. Precisament l'exigència del procés és el que determina també l'accés a un nivell retributiu alt en comparació amb l'accés a d'altres cossos de caràcter general.

Els canvis en el model de selecció no poden representar un trencament absolut amb l'estructura vigent. La tradició i l'experiència acumulada han de servir de base per a qualsevol reforma, preservant-ne els elements essencials, com:

- L'exigència de coneixements generalistes, tant en dret públic com privat.
- La realització de proves orals i escrites, que permetin avaluar amb profunditat les capacitats tècniques, analítiques i de comunicació dels aspirants.
- La objectivitat i la igualtat de tracte entre aspirants, evitant qualsevol marge de discrecionalitat excessiva.

L'AIAGEC proposa que les modificacions del sistema de selecció s'implementin de manera consensuada, respectant els principis bàsics que han funcionat fins ara i introduint ajustaments que permetin millorar l'eficiència sense comprometre el rigor ni la qualitat del procés, i facilitar la participació sense renunciar a l'exigència necessària per seleccionar els millors professionals.

En aquest sentit, l'ordre actual, on els exercicis pràctics precedeixen els orals, si bé ha permès augmentar la participació, provoca una inversió de temps i recursos ineficient del Tribunal qualificador, ja que sovint, els aspirants que aproven les proves escrites no es presenten als exàmens orals, fet que comporta una correcció innecessària de casos pràctics. Aquest fet dilata el procés selectiu sense aportar cap benefici en termes de rigor ni qualitat dels aspirants.

Per conjugar els principis de mèrit i capacitat amb la necessitat d'agilitzar el procés selectiu, es proposa que la primera prova sigui una prova oral però de temps i contingut més limitat que les proves orals que fins ara s'han dut a terme, que no sigui dissuasòria però suficient per seleccionar aquells aspirants amb un nivell mínim de preparació.

Aquesta opció evitaria les controvèrsies i impugnacions recurrents de les proves tipus test, i reduiria el nombre d'aspirants que passen a fases posteriors sense meritjar la seva capacitat, garantint una major eficiència del Tribunal.

Cal tenir en compte però que l'agilitat en el procés també ve determinada pel compromís dels membres del Tribunal que han d'estar en disposició de prioritzar la celebració de les proves, correccions i reunions d'avaluació per a una gestió eficaç i àgil del procés.

Es recomana en aquest sentit que al temps de les convocatòries i tramitació del procés, en la mesura que sigui possible, s'avancin els calendaris i el Tribunal s'ajusti al mateix,

com a garantia de seguretat per l'aspirant i compromís en la tramitació amb un temps raonable que permeti convocatòries periòdiques en la mesura del possible de caràcter anual.

En definitiva, l'AIAGEC reconeix la necessitat d'evolució cap a un model de selecció modern i adaptat a la realitat actual, però aquesta evolució ha de ser respectuosa amb la tradició i la solidesa del sistema actual.

L'associació es posa a disposició de l'Administració per participar en un diàleg constructiu que permeti conjugar la innovació amb el respecte als valors que han definit el Cos d'Advocacia.